

สสส. สานพลัง เครือข่ายวิชาชีพด้านสุขภาพ

ตั้งเป้าสร้างต้นแบบบุคลากรปลอดภัย

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา พฤติกรรมการบริโภคบุหรี่และบุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มเยาวชนไทยมีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้นอย่างน่ากังวล จากผลิตภัณฑ์ยาสูบแบบดั้งเดิมที่เคยเป็นปัญหาหลัก สูบหรี่ไฟฟ้าที่เข้าถึงง่ายและถูกทำให้ดู ‘ทันสมัย’ มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้ไม่เพียงส่งผลต่อสุขภาพของเยาวชนโดยตรง แต่ยังสะท้อนถึงช่องว่างในการให้ความรู้และการตระหนักรู้เกี่ยวกับพิษภัยของยาสูบอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มนิสิต - นักศึกษาวิชาชีพสุขภาพ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญในการเป็นต้นแบบและส่งผลต่อความรู้ด้านสุขภาพให้กับสังคม

เพื่อสร้าง “ต้นแบบบุคลากรสุขภาพปลอดภัย” ที่เข้มแข็งและยั่งยืน นำมาสู่การดำเนินงานแถลงข่าวผลการสำรวจพฤติกรรม ทักษะคิด และการได้รับความรู้ด้านการบริโภคยาสูบของนิสิตนักศึกษาระดับวิชาชีพสุขภาพในประเทศไทย พร้อมพิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่าง แพทย์สภา สภาวิชาชีพสุขภาพ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อขับเคลื่อนสังคมไทยปลอดภัยผ่านความร่วมมือระดับประเทศ ทั้งในเชิงวิชาการ นโยบาย และการพัฒนาสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็น ‘พื้นที่ปลอดบุหรี่’ อย่างแท้จริง เมื่อวันที่ 8 ก.ค. 68 ณ อาคารมหิตลาธิเบศร กระทรวงสาธารณสุข

ศ.เกียรติคุณ พญ.สมศรี เผ่าสวัสดิ์

ศ.เกียรติคุณ พญ.สมศรี เผ่าสวัสดิ์ นายกแพทยสภา เน้นย้ำวัตถุประสงค์ของการจัดงานว่า ข้อมูลจากการสำรวจครั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อให้แพทย์สภาวิชาชีพทราบเพื่อนำไปวางแผนปรับปรุงหลักสูตร รวมถึงพัฒนาบุคลากรในสังกัดที่จะเป็นตัวแทนไปดูแลสุขภาพของประชาชน ให้เป็นตัวอย่างที่ดีของเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป ท้ายสุดหวังจะทำให้บุคลากรในสังกัดลดการสูบบุหรี่ลงได้

“บุหรี่เป็นสิ่งเสพติดที่ทำให้เกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังได้มากถึง 30 ชนิด ที่เป็นอันตรายต่อปอด สมอง และหัวใจของเรา หากเยาวชนยึดสูบบุหรี่ต่อไป ประเทศจะต้องแบกรับภาระค่ารักษาพยาบาลที่สูงกว่ารายได้จากภาษีบุหรี่หลายเท่าตัว ขอให้ทุกคนนำความรู้ที่ได้รับไปช่วยกันสืบสาน ทำให้ประชาชนคนไทยมีสุขภาพที่ดีต่อไป”

ดร.นพ.สุทัศน์ รุ่งเรืองหิรัญญา

นพ.พงศ์เทพ วงศ์วัชรไพบูลย์

รศ.นพ.สุทัศน์ รุ่งเรืองหิรัญญา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ให้ข้อมูลว่า การสำรวจพฤติกรรมและทัศนคติของนิสิต - นักศึกษาวิชาชีพสุขภาพต่อการบริโภคยาสูบครั้งนี้ ครอบคลุม 8 สาขา ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัช พยาบาล เทคนิคการแพทย์ กายภาพบำบัด สาธารณสุข และสัตวแพทย์ รวม 17,572 คน พบอัตราการบริโภคยาสูบทุกชนิดอยู่ที่ 2.57% โดยสูบบุหรี่ไฟฟ้าสูงถึง 2.33% ปริมาณการสูบเฉลี่ย 30 - 99 คำต่อวัน นอกจากนี้ 51.3% มีระดับการเสพติดนิโคตินระดับรุนแรง

“สิ่งที่น่าสนใจและต้องนำมาพัฒนาต่อเนื่อง คือ ในเด็กที่ตอบเราว่าสูบบุหรี่หรือบุหรี่ไฟฟ้า เมื่อเด็กที่โตลงเมื่อเลิกบุหรี่ด้วยตัวเองในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมากถึงเกือบร้อยละ 70 เด็กส่วนใหญ่พอรู้ตัวว่าสูบบุหรี่ เขายกย่องช่วยเหลือตัวเองในการเลิก แต่ทำไม่สำเร็จ นอกจากนี้ ร้อยละ 20 ยังบอกว่ายากเลิกบุหรี่ให้สำเร็จภายใน 1 เดือนข้างหน้า เป็นสัญญาณที่ดีว่านิสิต - นักศึกษาวิชาชีพสุขภาพซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในด้านสุขภาพของประเทศไทยในอนาคต เป็นกลุ่มที่ยังมีทัศนคติที่ดีในการดูแลรักษาสุขภาพให้เป็นต้นแบบแก่ประชาชน”

นพ.พงศ์เทพ วงศ์วัชรไพบูลย์ ผู้จัดการกองทุน สสส. อธิบายว่า บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขทางด้านสุขภาพจำเป็นต้องเป็นต้นแบบ และมีบทบาทในการช่วยให้ผู้คนเลิกบุหรี่ได้ ดังนั้น ส่วนที่อาจารย์หลายท่านในเครือข่ายวิชาชีพสาธารณสุขเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่กำลังขับเคลื่อนอยู่ อาจต้องพยายามช่วยให้เด็กที่สมัครใจจะเลิกบุหรี่สามารถเข้าถึงคลินิกการเลิกบุหรี่ ยา และคำแนะนำที่เหมาะสม ส่วนสำคัญคือ ต้องมีโครงการลักษณะ ‘เพื่อนช่วยเพื่อน’ ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญหนึ่งของวิชาชีพสุขภาพ ที่ในอนาคตน้องๆ ก็ต้องมีบทบาทในการที่จะชวนผู้ป่วย หรือบุคคลอื่นๆ เลิกบุหรี่

“จากข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่าเด็กที่เรียนเก่งสามารถลดได้ ก็ยังมีการสูบบุหรี่ถึง 2.57% หากเราสามารถรณรงค์ให้เด็กไทยปลอดจากบุหรี่และบุหรี่ไฟฟ้าได้ก็ก่อนที่เราจะเข้าสู่มหาวิทยาลัย จะทำให้อัตราการสูบบุหรี่ในมหาวิทยาลัยลดลงด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็กอนุบาล ประถมฯ ไปจนถึงมัธยมฯ ให้เขามีภูมิคุ้มกัน มีความรู้ ตระหนักรู้ โดยเพื่อนจะเป็นส่วนสำคัญ ชวนกันไปกิจกรรมเชิงบวกที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ มากกว่าที่จะชวนกันสูบบุหรี่ ส่วนสำคัญคือ เครือข่ายวิชาชีพสุขภาพเพื่อสังคมไทยปลอดบุหรี่ จะชวนสังคมให้มาร่วมกันขับเคลื่อนให้เกิดสังคมไทยปลอดบุหรี่อย่างแท้จริงได้อย่างไร ส่วนนี้ต้องอาศัยพลังสังคมชุมชนที่มีความเข้มแข็ง และร่วมมือ ร่วมแรงใจกัน” ผู้จัดการกองทุน สสส. ตั้งท้าย